

Χωρική σκέψη στην Αρχαιολογία και την Ιστορία, μέσω Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS)

Περιγραφή

Η Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία Μελετών Αρχαίας Τοπογραφίας [Δίπυλον](#) σε συνεργασία με τον Συνεταιρισμό Εργαζομένων [commonSPACE](#) εγκαινιάζει μια πρωτοβουλία διαμοιρασμού της γνώσης και ενδυνάμωσης των διεπιστημονικών αλληλεπιδράσεων, με σκοπό τη δημιουργία συνεργιών μεταξύ διαφορετικών επιστημονικών πεδίων.

Το σεμινάριο έχει θέμα "Χωρική σκέψη στην Αρχαιολογία και την Ιστορία, μέσω Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS)" και διεξάγεται υπό την αιγίδα του Ελληνικού Παραρτήματος του Διεθνούς Μη Κερδοσκοπικού Οργανισμού [«Εφαρμογές Πληροφορικής και Ποσοτικές Μέθοδοι στην Αρχαιολογία» \(CAA-GR\)](#) και με την υποστήριξη του [Εργαστηρίου Γεωφυσικής - Δορυφορικής Τηλεπισκόπησης & Αρχαιοπεριβάλλοντος](#) του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (Ι.Τ.Ε.).

Η απεικόνιση της ιστορικής πληροφορίας σε γεωγραφικό υπόβαθρο αποτελεί ένα πολύτιμο συνθετικό και ερμηνευτικό εργαλείο στην ιστορική έρευνα καθώς:

- επιτρέπει τον συνδυασμό χαρτογραφικών τεκμηρίων και ιστορικής πληροφορίας σε ενιαίο ψηφιακό περιβάλλον διαχείρισης και ανάλυσης,
- συμβάλλει στην οπτικοποίηση, τη μελέτη και τη διερεύνηση των διαχρονικών μεταβολών των ιστορικών τοπίων,
- ενισχύει την παραγωγή νέας γνώσης και
- συμβάλλει στην επικοινωνία αυτής της γνώσης σε ποικίλες εφαρμογές ιστορικού ενδιαφέροντος.

Τα τελευταία χρόνια, η εξέλιξη της τεχνολογίας των GIS και η ολοένα αυξανόμενη χρήση τους σε εφαρμογές στον χώρο των ανθρωπιστικών σπουδών τα καθιστά ένα απαραίτητο εργαλείο έρευνας.

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η εξοικείωση με τις βασικές αρχές των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS) και τις κύριες εφαρμογές τους στην Ιστορία και την Αρχαιολογία. Η διδακτική προσέγγιση θα δίνει έμφαση στη δομημένη και μεθοδολογική επίλυση χωρικών προβλημάτων της ιστορικής έρευνας, με έμφαση σε αρχαιολογικά δεδομένα. Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου, οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να εξοικειωθούν με τη χρήση του λογισμικού GIS ανοιχτού κώδικα (QGIS) καθώς και με τις βασικές έννοιες και εφαρμογές ψηφιακής ιστορικής χαρτογραφίας.

Με την ολοκλήρωσή του θα μπορούν να αντιμετωπίσουν αυτόνομα ένα ιστορικό-γεωγραφικό πρόβλημα του ενδιαφέροντός τους.

Δομή σεμιναρίου

α/α	Τίτλος	Περιεχόμενο
1	Εισαγωγή	Εισαγωγή στα GIS. Αρχαιολογικές και Ιστορικές χρήσεις. Εργαστήριο εξοικείωσης με το QGIS.
2	Από τον ιστορικό χάρτη στο ψηφιακό υπόβαθρο	Διανυσματικές και ψηφιδωτές δομές δεδομένων. Εισαγωγή δεδομένων. Τοπολογία. Εργαστήριο γεωαναφοράς ιστορικού χάρτη, ψηφιοποίησης και εισαγωγή διαφορετικών ειδών και τύπων δεδομένων σε ενιαίο υπόβαθρο.
3	Από το ιστορικό τεκμήριο στη βάση δεδομένων	Εργαστήριο εισαγωγής περιγραφικών δεδομένων από διαφορετικά ιστορικά τεκμήρια. Εισαγωγή δεδομένων σε χωρικές βάσεις δεδομένων (SQLite).
4	Τι είναι που, πότε και γιατί	Διαχείριση δεδομένων. Θεματικά και χωρικά ερωτήματα.
5	Παράδειγμα εφαρμογής	Πρακτική εξάσκηση στις βασικές λειτουργίες του QGIS.
6		Χωρική Ανάλυση δεδομένων εφαρμογής.
7		Χαρτογραφική σύνθεση και προβολή δεδομένων στο web.
8	GIS, Ιστορική και αρχαιολογική έρευνα	Παρουσιάσεις προσωπικών περιπτώσεων μελέτης.

Στο τέλος του σεμιναρίου θα χορηγηθεί βεβαίωση παρακολούθησης από το CAA-GR.

Στοιχεία σεμιναρίου

Διδάσκουσα: Ελένη Μουγιάκου, GIS expert, MSc Γεωπληροφορικής ΕΜΠ.

Προσκεκλημένος εισηγητής: [Γιώργος Λιακόπουλος](#), Ιστορικός-Οθωμανολόγος, Ph.D., Royal Holloway, University of London

Διάρκεια: 24 διδακτικές ώρες καταναμεμημένες σε 8 εβδομάδες

Ώρα: 17:30-20:30

Ημερομηνίες: κάθε Πέμπτη 8 Φεβρουαρίου - 29 Μαρτίου 2018

Χώρος Διεξαγωγής: ΔΙΠΥΛΟΝ Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία Μελετών Αρχαίας Τοπογραφίας, Ρώμα 5, 106 73, Αθήνα

Προϋποθέσεις συμμετοχής: Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να διαθέτουν προσωπικό φορητό υπολογιστή και να είναι εξοικειωμένοι με τη χρήση Η/Υ. Δεν απαιτείται προηγούμενη εμπειρία στη χρήση GIS.

Αιτήσεις συμμετοχής θα γίνονται δεκτές μέχρι **4 Φεβρουαρίου 2018**. Η αίτηση συμμετοχής είναι διαθέσιμη σε ξεχωριστό συνημμένο αρχείο. Μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων: **10**.

Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας.

Κόστος συμμετοχής (κατ' άτομο): € 120

Υποτροφίες: Θα χορηγηθούν 2 υποτροφίες σε ανέργους (κάρτα ανεργίας). Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας.

Για περισσότερες πληροφορίες:

Κατερίνα Στάθη: info@dipylon.org

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα διδάσκουσας:

Η **Ελένη Μουγιάκου** είναι γεωπόνος Γ.Π.Α., MSc Γεωπληροφορικής. Είναι υπ. Διδάκτωρ του Εθνικού Μετσόβιο Πολυτεχνείου (ΕΜΠ) με ειδίκευση στα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (GIS) και την Ανάλυση Χώρου, με υποτροφία (ΕΛΚΕ ΕΜΠ). Στα ερευνητικά της ενδιαφέροντα βρίσκονται οι χωρικές σχέσεις, οι μεταβολές, οι συνέχειες και ασυνέχειες του δημοσίου χώρου και των μονάδων του τοπίου, καθώς και η σχέση τους με την περπατησιμότητα, τη βιώσιμη κινητικότητα καθώς και τη βελτίωση του μικροκλίματος και του περιβάλλοντος της πόλης. Συμμετέχει στα μαθήματα: «Μέθοδοι και Μεθοδολογίες γεωγραφικής έρευνας» του Δ.Π.Μ.Σ. της Σχολής Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών του ΕΜΠ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ καθώς και «Μέθοδοι, τεχνικές και τεχνολογίες για τη συντακτική διερεύνηση της μορφής του αστικού χώρου» του ΔΠΜΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ – ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ, ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ Β΄: ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ. Διαθέτει μεγάλη εμπειρία (από το 2006) στη Διδασκαλία Ενηλίκων στα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (G.I.S.) και στη συγγραφή εξειδικευμένου εκπαιδευτικού υλικού έχοντας διδάξει επί σειρά ετών στα εξ αποστάσεως σεμινάρια του Εργαστηρίου Γεωγραφίας & Ανάλυσης Χώρου της Σχολής Α.Τ.Μ του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, στο Ι.ΕΚ.Ε.Μ. Τ.Ε.Ε. και τα τελευταία δυο χρόνια στο Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝΕΠ). Η πολυετής εργασιακή και μελετητική της εμπειρία εστιάζεται στο αστικό και περιαστικό πράσινο, το βιοκλιματικό σχεδιασμό, τα δίκτυα αστικού πρασίνου και τις πράσινες υποδομές. Έχει συμμετάσχει σε πλήθος μελετών ανάπλασης μεγάλων πάρκων, δημόσιων και ρυπασμένων περιοχών καθώς και σε αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς με διακρίσεις. Έχει εργαστεί σε ερευνητικά – ευρωπαϊκά προγράμματα σχετικά με την ποιότητα ζωής και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Είναι ιδρυτικό μέλος του Συνεταιρισμού Εργαζομένων **commonspace** (Αντιπρόεδρος / Ταμίας), υπεύθυνη υποβολής προτάσεων ευρωπαϊκών και ερευνητικών έργων, ειδική πρασίνου και Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών. Τέλος ασχολείται ενεργά με τα θέματα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.